

DZIENNIK URZĘDOWY
MINISTERSTWA BUDOWNICTWA MIAST I OSIEDLI

Warszawa, 25 lipca 1954 r. Nr 12 Poz. 79—87

TREŚĆ:

79

ZARZĄDZENIE Nr 109
MINISTRA BUDOWNICTWA MIAST I OSIEDLI

z dnia 30 kwietnia 1954 r.

w sprawie udzielenia pomocy w rozwoju spółdzielczości produkcyjnej w roku 1954.

(L. dz. DI/1/1594/54)

W celu wykonania uchwały Nr 95 Prezydium Rządu z dnia 23 lutego 1954 r. o rozwoju spółdzielczości produkcyjnej, zarządzam, co następuje:

§ 1. **W zakresie badań gruntu i wiertnictwa.**

Centralny Zarząd Biur Projektowych poleci Geoprojektowi przyjąć i wykonać w 1954 r. na zlecenie Państwowych Ośrodków Maszynowych oraz Spółdzielni Produkcyjnych konieczne wiercenia badawcze dla robót budowlanych w ilości do 12000 mb otworów wiertniczych do głębokości 15 m. Kontrolę wykonania przeprowadzi Departament Produkcji Podstawowej.

§ 2. **W zakresie dokumentacji technicznej.**

Centralny Zarząd Biur Projektowych poleci nadzorowanym biurom projektowym przyjęcie, poza dotychczasowym planem, sporządzenia nietypowej dokumentacji technicznej, w przypadku zapotrzebowania, do wysokości zł 500.000 wartości dokumentacji.

§ 3. Zarząd Budowlanych Przedsiębiorstw Powiatowych poleci nadzorowanym przedsiębiorstwom, na zapotrzebowanie spółdzielni produkcyjnych, przyjęcie do opracowania dokumentacji projektowo-kosztorysowej, wg stawek ustalonych przez Ministerstwo Rolnictwa dla spółdzielni produkcyjnych, w przypadkach posiadania odpowiednio kwalifikowanych pracowników, u których pracę w tej mierze zamawiać będą bezpośrednio spółdzielnie w drodze umów o dzieło.

§ 4. **W zakresie zatrudnienia.**

Dyrektorzy centralnych zarządów dopilnują udzielania przez nadzorowane jednostki pomocy spółdzielniom produkcyjnym, przez:

a) skierowanie na podstawie umów personelu technicznego i robotników fachowych,
b) skierowanie, na podstawie umów posiadanych instruktorów budownictwa, dla celów wykonawstwa z materiałów miejscowych oraz organizacji produkcji półfabrykatów i elementów prefabrykowanych z surowców miejscowych, na placach budów przy wykorzystaniu sił roboczych spółdzielni,
c) udzielanie instruktażu i pomocy fachowej przy organizowaniu robót budowlanych sposobem gospodarczym i szkolenia członków spółdzielni na rzemieślników budowlanych przez rzemieślników skierowanych na budowę.

§ 5. **W zakresie wykonawstwa.**

Naczelni inżynierowie centralnych zarządów są odpowiedzialni za udzielanie pomocy przez nadzorowane jednostki na odcinku wykonawstwa robót: elektrycznych, wodnokanalizacyjnych i specjalnych konstrukcji, na zlecenie spółdzielni produkcyjnych.

§ 6. W przypadku rozbieżności stanowisk pomiędzy inwestorami a centralnymi zarządami odpowiednie wnioski do rozstrzygnięcia przedłoży mi Dyrektor Departamentu Produkcji Podstawowej.

§ 7. **W zakresie pomocy materiałowej.**

1. Zgodnie z zarządzeniem Nr 77 rozdz. IV § 10 ust. 5 Ministra Budownictwa Miast i Osiedli z dnia 8 kwietnia 1954 r. w sprawie zapobiegania tworzeniu się i zagospodarowania powstałych nadmiernych i zbędnych zapasów materiałowych — przedsiębiorstwa zaoferują posiadane zapasy materiałów zbędnych spółdzielniom produkcyjnym.
2. Pod określeniem materiały zbędne rozumieć należy również i elementy budowlane prefabrykowane takie jak stolarka, którą należy zgłaszać Centrali Handlowej Przemysłu Drzewnego w W-wie.

§ 8. **W zakresie sprzętu budowlanego.**

1. Departament Głównego Mechanika i Energetyka dopilnuje wypożyczania, przez przedsiębiorstwa, w miarę możliwości, sprzętu budowlanego na zapotrzebowanie spółdzielni produkcyjnych.
2. Sprzęt zostaje wypożyczany na podstawie umowy obowiązującej bazy sprzętu i transportu zgodnie z instrukcją Ministra Rolnictwa BWW-II/2/11/54 z dnia 20 marca 1954 r. przy czym sprzęt o napędzie mechanicznym wypożycza się z obsługą za opłatą dzierżawną wg kwoty ustalonej przez Ministerstwo Budownictwa Miast i Osiedli.
3. Zapotrzebowania na sprzęt składane są na 1 m-c przed użyciem, z podaniem okresu czasu na jaki sprzęt ma być wypożyczony.

§ 9. Dyrektor Zarządu Budowlanych Przedsiębiorstw Powiatowych dopilnuje zwiększenia operatywności nadzorowanych jednostek i odpowiedzialności za należyte i terminowe wykonanie zleconych robót pomowskich.

§ 10. Dyrektor Zarządu Budowlanych Przedsiębiorstw Powiatowych dopilnuje wykonania uchwały Nr 22/54 Prezydium Rządu w sprawie akcji osiedleńczej, a szczególnie zwróci uwagę na właściwe i terminowe ukończenie zleconych do odbudowy budowlanym przedsiębiorstwom powiatowym 1655 zagród.

§ 11. Dyrektorzy centralnych zarządów budownictwa miejskiego dopilnują, by nadzorowane jednostki, działające na danym terenie, porozumiały się z KWPZPR i Z. B. Wiejskiego — P.W.R.N. celem ustalenia form pomocy konkretnym spółdzielniom produkcyjnym, POM, na odcinku budownictwa.

§ 12. 1. Dyrektorzy centralnych zarządów dopilnują przejęcia, przez nadzorowane jednostki, skomplikowanych robót budowlanych na warunkach odpłatności w ramach wolnych rezerw produkcyjnych przedsiębiorstw.

2. Na żądanie właściwych inwestorów DBOR-y przejmą nadzór zlecony nad robotami wykonywanymi zgodnie z ust. 1 w miarę wolnych rezerw nadzoru.

§ 13. Za wykonanie zarządzenia są odpowiedzialni dyrektorzy centralnych zarządów i Zarządu Budowlanych Przedsiębiorstw Powiatowych, którzy w terminie do dnia 1 września 1954 r. przedłożą mi za pośrednictwem Departamentu Produkcji Podstawowej sprawozdanie z przeprowadzonej akcji. Powyższe sprawozdanie powinno być uzgodnione z Departamentem Głównego Mechanika i Energetyka w zakresie sprzętu.

§ 14. Zarządzenie obowiązuje od dnia 23 lutego 1954 r.

Minister **R. Piotrowski**

80

ZARZĄDZENIE Nr 121

MINISTRA BUDOWNICTWA MIAST I OSIEDLI

z dnia 9 czerwca 1954 r.

w sprawie kontroli i analizy kształtowania się kosztów własnych na wybranych budowach i budynkach w 1954 r.

(L. dz. DI/5/3404/54.)

W celu kontynuowania kontroli i analizy kształtowania się kosztów własnych na wybranych budowach i budynkach w 1954 r. zarządza się co następuje:

§ 1. Wprowadza się instrukcję w sprawie kontroli i analizy kształtowania się kosztów własnych na wybranych budowach i budynkach, stanowiącą załącznik do zarządzenia.

§ 2. Dyrektorzy Centralnych Zarządów: Warszawa, Śląsk, Północ, Południe, Zachód, Budownictwa Wojskowego, Robót Instalacyjnych, Robót Inżynieryjnych powołają w zainteresowanych zjednoczeniach zespoły robocze w celu przeprowadzenia badań zgodnie z przepisami załączonej instrukcji i komentarza do tej instrukcji.

§ 3. W skład zespołu roboczego powinni wejść przedstawiciele działów: planowania, wykonawstwa, zaopatrzenia, zatrudnienia i płac, kosztorysów cen i umów oraz księgowości.

§ 4. Centralne Zarządy: Warszawa, Śląsk, Północ, Południe, Zachód, Budownictwa Wojskowego prześlą wyniki badań do Departamentu Planowania w terminie do dnia 15 maja 1955 r.

§ 5. Departament Planowania przeanalizuje i opracuje zbiorcze zestawienie kształtowania się kosztów na wybranych budowach i budynkach za 1954 r. w terminie do dnia 1 lipca 1955 r.

§ 6. Tracą moc obowiązującą przepisy zarządzeń Ministra Budownictwa Miast i Osiedli: Nr 124 z dnia 26 czerwca 1952 r. w sprawie ewidencjonowania, planowania i kontroli kosztów własnych w 1952 r. (Dz. Urz. Min. Bud. M. i O. Nr 13, poz. 139), Nr 175 z dnia 4 września 1952 r. o kontroli kosztów materiałów i robocizny bezpośredniej oraz sumy globalnej na wybranych budowach (Dz. Urz. Min. Bud. M. i O. Nr 16 poz. 178), Nr 204 z dnia 27 sierpnia 1953 r. w sprawie kontroli kształtowania się kosztów własnych na wybranych obiektach w 1953 r., Nr 215 z dnia 11 września 1953 r. w sprawie kwartalnej kontroli kosztów własnych na wybranych budowach (Dz. Urz. Min. Bud. M. i O. Nr 16 poz. 154), Nr 303 z dnia 16 listopada 1953 r. w sprawie pogłębienia kontroli i analizy kształtowania się kosztów własnych na wybranych obiektach w 1953 r. (Dz. Urz. Min. Bud. M. i O. Nr 22 poz. 199).

§ 7. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 15 czerwca 1954 r.

Minister **R. Piotrowski**

Załącznik do zarządzenia
Nr 121 Ministra Budownictwa Miast
i Osiedli z dnia 9 czerwca 1954 r.

INSTRUKCJA

W sprawie kontroli i analizy kształtowania się kosztów własnych na wybranych budowach i budynkach (obiektach)

Instrukcja oparta została na następujących założeniach:

1. Badaniu podlegają budynki (obiekty) rozpoczęte i zakończone w tym samym roku kalendarzowym względnie w I kwartale roku następnego;
2. Badaniu podlegają nie tylko wytypowane budynki lecz i budowy w zakresie rentowności i kosztów pośrednich. Wybrane budowy powinny stanowić zamkniętą terytorialnie całość, pozostającą pod jednym kierownictwem i posiadającą zaplecze magazynowe;
3. Ustaleniu całkowitych kosztów własnych produkcji budowlanej, łącznie z robotami instalacji wewnętrznej — dla wybranych typowych budynków mieszkalnych i kosztów własnych pośrednich dla budowy w badanym okresie;
4. Badaniu podlega 1 budowa w każdym centralnym zarządzie ogólnobudowlanym oraz 1 budynek typowy na tej budowie;
5. Kontroli zużycia materiałów podlegają wszystkie faktycznie wbudowane materiały na wybranym budynku
6. Kontroli zużycia robocizny podlegają tylko zasadnicze rodzaje robót;
7. Na wybrane budowy należy przydzielić personel kierowniczy o możliwie najwyższych kwalifikacjach bez prawa zmiany w badanym okresie;
8. Dla zapewnienia prawidłowego i zgodnego z rzeczywistością odnoszenia kosztów na wybranej budowie należy oddelegować na badany okres ze zjednoczenia na budowę — 1 wysoko kwalifikowanego starszego księgowego (co najmniej w III f. grupie uposażenia) Zadaniem tego pracownika będzie prowadzenie kartoteki kosztów budowy i wybranego budynku nie tylko w zakresie kosztów ogólnobudowlanych lecz i kosztów robót instalacyjnych. Podwykonawcy zobowiązani są dostarczać dokumenty pierwotne kosztów robót instalacyjnych obciążające badany budynek i budowę. Do obowiązków starszego księgowego należy również systematyczny nadzór i kontrola prawidłowości wystawiania dokumentów pierwotnych.

Rozdział I — Przedmiot analizy

§ 1. Przedmiotem analizy są koszty własne i wartość kosztorysu wykonawczego badanego budynku oraz rentowność całej budowy i analiza kosztów pośrednich.

Rozdział II — Podstawa analizy.

§ 2. Podstawowym materiałem do analizy kosztów są:
- — kosztorysy wykonawcze, skontrolowane i zatwierdzone przez inwestora,
- — skontrolowane zapisy księgowe,
- — skontrolowane dokumenty pierwotne, jak raporty zużycia materiałowego, zlecenia robocze itp.

Rozdział III — Metoda analizy

§ 3. Metoda analizy polega na porównaniu globalnej sumy kosztów własnych z wartością kosztorysów wykonawczych i porównaniu poszczególnych grup kosztów w układzie kalkulacyjnym z odpowiednimi wartościami kosztorysu wykonawczego, w celu ustalenia przyczyn odchyleń.

Układ kalkulacyjny powinien być doprowadzony do porównywalności z układem kosztorysowym.

Niezależnie od tego powinien być ustalony koszt własny i wartość sprzedażna 1 m^3 budynku wg. kosztorysu wykonawczego.

Analizie podlegają również różnice ilościowe i wartościowe wszystkich zużytych materiałów i roboczogodzin zasadniczych robót, w wyniku porównania norm i cen kosztorysowych z kosztami własnymi oraz koszty pośrednie na budowie.

§ 4. Powołane przez dyrektorów centralnych zarządów zespoły robocze w składzie przedstawicieli działów: planowania, wykonawstwa, zaopatrzenia, zatrudnienia i płac, kosztorysów cen i umów oraz księgowości, powinny zebrać cały materiał dowodowy, skontrolować i przeanalizować ten materiał, opracować potrzebne zestawienia zbiorcze i ustalić przyczyny odchyleń.

Przy przeprowadzeniu analizy zespół roboczy powinien kierować się następującymi wytycznymi:

1. W zakresie materiałów.

Ustalenie i przeanalizowanie różnic ilościowych i wartościowych wszystkich wbudowanych materiałów w porównaniu z ilością materiałów obliczonych wg. obmiarów i obowiązujących normatywów materiałowych.

Zespół roboczy analizując przyczyny powstałych odchyleń powinien wziąć pod uwagę warunki produkcyjne na budowie jak, np.: limitowanie i kontrolę zużycia materiałów, socjalistyczne współza-

wodnictwo o oszczędzaniu materiałów, udział w produkcji materiałów z przemysłu terenowego, centralizację produkcji betonów i zapraw, centralizację robót ciesielskich, zbrojarskich, szklarskich itp. składowanie materiałów, transport (udział wozaków), roboty poprawkowe. Przyczyny ewentualnych strat powinny być szczegółowo uzasadnione i powinny być wyciągnięte wnioski w celu polepszenia gospodarki materiałowej na przyszłość.

2. **W zakresie robocizny.**

Ustalenie i przeanalizowanie różnic ilościowych roboczogodzin i kosztów robocizny w porównaniu z ilością i kosztami robocizny, wynikającymi ze zleceń roboczych (BK-72). W grupie robocizny bezpośredniej kontroli podlegają:

roboty ogólno-budowlane.
roboty murowe, tynkarskie i malarskie.
roboty sanitarne
ciągi, kotłownie, grzejniki.
roboty elektryczne.
rurarz i przewodowanie.
W miarę możliwości należy zbadać następujące elementy wynagrodzenia:
— wynagrodzenia za prace dniówkowe,
— wynagrodzenia akordowe,
— dodatek za uciążliwe warunki pracy,
— dopłaty spowodowane zastosowaniem materiałów zastępczych,
— dopłaty na skutek zmiany kategorii gruntu.

Poza tym należy określić wysokość wynagrodzenia za usuwanie usterek i procent w stosunku do całej robocizny bezpośredniej (usuwanie usterek w wyniku złych materiałów, awarii i innych przyczyn), oraz procent kosztów zatrudnienia robotników zamiejscowych do sumy przerobu.

Zespół roboczy analizując przyczyny odchyleń powinien wziąść pod uwagę stopień zakordowania i uzespołowienia, udział robotników w brygadach nierozerwalnych, pracę potokową, zastosowanie małej mechanizacji, przeniesienia czynności rzemieślniczych do warsztatów na zapleczu, dyscyplinę pracy i stopień wykorzystania dnia roboczego oraz płatne przestoje.

3. **W zakresie kosztów eksploatacji maszyn i mechanizmów budowlanych i innych kosztów bezpośrednich.**

Ustalenie wpływu pracy sprzętu i innych kosztów bezpośrednich na powstałe odchylenia w kwocie globalnej kosztów. Zespół roboczy analizując pracę sprzętu i inne koszty bezpośrednie powinien wziąść pod uwagę stopień wykorzystania sprzętu i środków transportowych, konserwacji i gotowość techniczną sprzętu i transportu, przerzuty materiałów w ramach placu budowy, jakość dróg, pracę wozaków, oszczędność paliwa i smarów.

4. **W zakresie kosztów ogólnych.**

Ustalenie wpływu kosztów ogólnych na powstałe odchylenia w kwocie globalnej kosztów oraz procentu kosztów ogólnych do bezpośrednich.
Zespół analizując koszty ogólne powinien zwrócić uwagę na: prawidłowość zaplanowania cyklu produkcyjnego, realność i stopień wykorzystania projektu organizacji budowy, opóźnienia w wykonawstwie na skutek nieterminowego dostarczenia dokumentacji, przerzuty materiałowe pomiędzy budowami, gospodarkę finansową i na wynikłe ewentualne odsetki od kredytów przeterminowanych oraz koszty zaopatrzenia i składowania.

5. **W zakresie kosztów pośrednich.**

Ustalenie procentu kosztów pośrednich do bezpośrednich dla całej budowy. Ustalenie i przeanalizowanie poszczególnych elementów kosztów pośrednich jak: podstawowe płace i uzupełniające personelu inżynieryjno-technicznego i administracyjno-gospodarczego na budowie, szkolenie kadr, koszty biurowe, koszty zaopatrzenia i składowania, płace uzupełniające robotników, dopłaty dla brygadzistów za kierownictwo, koszty bezpieczeństwa i higieny pracy, koszty zatrudnienia robotników zamiejscowych, koszty ochrony i dozoru budowy, koszty zużycia tymczasowych budynków i urządzeń budowy, koszty zużycia drobnego, sprzętu budowlanego itp.

Niezależnie od tego należy:

1) ustalić i przeanalizować udział kosztów robocizny w poszczególnych grupach układu kalkulacyjnego — w funduszu płac, oraz,
2) ustalić koszty robót zimowych i określić procent tych kosztów w stosunku do przerobu.

§ 5. Zespoły robocze w końcowej fazie swoich prac powinny ustalić koszt 1 m³ wg. kosztorysu wykonawczego po potrąceniu 3% zysku, z rozbiciem na koszt robót ogólno-budowlanych, wodno-kanalizacyjnych, centralnego ogrzewania i elektrycznych oraz koszt 1 m³ w tym samym układzie wg. faktycznie podniesionych kosztów na podstawie danych z księgowości.

KOMENTARZ DO INSTRUKCJI W SPRAWIE KONTROLI I ANALIZY

kształtowania się kosztów własnych na wybranych budowach i budynkach.

1. Jednym z podstawowych zagadnień w wykonawstwie budowlanym jest koszt własny. Obejmuje on wszystkie czynniki składające się na produkcję, a mianowicie: materiały bezpośrednie, robociznę bezpośrednią, koszty eksploatacji maszyn i mechanizmów budowlanych, inne koszty bezpośrednie, koszty ogólne.
   Prowadzenie prawidłowej i racjonalnej gospodarki w wykonawstwie budowlanym bez planowania kosztów własnych ich ewidencji, kontroli i analizy jest niemożliwe. Czynności te należycie spełnione powodują właściwą działalność gospodarczą i obniżenie kosztów produkcji.
2. Dla prowadzenia kontroli i analizy, Centralne Zarządy — Warszawa, Śląsk, Północ, Południe, Zachód, Budownictwa Wojskowego wyznaczą w porozumieniu z C.Z.B.M. i O. „ZOR" po jednej budowie i 1 budynku mieszkalnym na tej budowie w terminie do dnia 15 lipca 1954 r. Centralne zarządy robót ogólnobudowlanych (oprócz C.Z. Budownictwa Wojskowego) typują budowę i budynek w ścisłym porozumieniu z C.Z. Robót Instalacyjnych.
3. Wykazy wyznaczonych budów i budynków powinny być przesłane do Departamentu Planowania, w odpisie do C.Z.B.M. i O. „ZOR" i C.Z. Biur Projektowych. Centralne Zarządy — Warszawa, Śląsk, Północ, Południe, Zachód przesyłają wykazy wytypowanych budów (obiektów) do C. Z. Robót Instalacyjnych i do C. Z. Robót Inżynieryjnych w przypadku gdy w wykonaniu budynku uczestniczy Przedsiębiorstwo Robót Zmechanizowanych jako podwykonawca.
4. C.Z. Biur Projektowych zapewni dostarczenie generalnemu wykonawcy i podwykonawcy dokumentacji projektowo-kosztorysowej dla wszystkich obiektów na wybranej budowie łącznie z kosztorysami, w terminie do dnia 15 lipca 1954 r.
5. Księgowość generalnego wykonawcy i podwykonawców zobowiązana jest na bieżąco dostarczać na budowę odpisy wszystkich dowodów księgowych obciążających budowę oraz wszystkie elementy kosztów dotyczące materiałów i robocizny, potrzebne do opracowania tabel Nr 5 i Nr 6.
6. Centralny Zarząd Robót Instalacyjnych zobowiązany jest do prowadzenia analizy kosztów na wytypowanych budowach i budynkach oraz prowadzenia analizy wymienionych w instrukcji materiałów i robocizny.
7. Wyniki badań zespołów roboczych podwykonawców t.j. C. Z. Robót Instalacyjnych i C. Z. Robót Inżynieryjnych — Przedsiębiorstwo Robót Zmechanizowanych powinny być przekazane w terminie do dnia 1 kwietnia 1955 r. zespołom roboczym generalnych wykonawców.
8. Centralne Zarządy: Warszawa, Śląsk Północ, Południe, Zachód, Budownictwa Wojskowego sporządza zbiorcze analizy kształtowania się kosztów na wybranych budowach i budynkach w zakresie robót ogólno-budowlanych, instalacyjnych i ewentualnie robót ziemnych wykonywanych przez Przedsiębiorstwo Robót Zmechanizowanych.
   Zestawienia zbiorcze powinny być przesłane do Departamentu Planowania wraz z tabelami Nr 1, 2, 3, 4, 5, i 6 w terminie do dnia 15 maja 1955 r.

Tabela Nr 1

Symbol
Strefa

Karta kosztów badanej budowy i badanego budynku

1. Ministerstwo Budownictwa Miast i Osiedli
2. Centralny Zarząd ....
3. Zjednoczenie ....
4. Zarząd (odcinek) ....
5. Budowa Nr................. Budynek Nr...........
6. Adres ....
7. Przeznaczenie budynku ....
8. Planowany koszt wg kosztorysu wstępnego .... zł
9. Sprawdzony kosztorys budynku po wykonaniu .... zł
10. Zaprojektowana kubatura budynku (objętość planowana) ....m³
11. Kubatura budynku (objętość faktyczna) .... m³
12. Data rozpoczęcia robót ....
13. Data ukończenia robót ....
14. Czas trwania robót
    a) planowany .... roboczo dni
    b) wg cyklu (zarządzenie Nr 132 z dn. 12.6.1953 r.) .... roboczo dni
    c) faktyczny .... roboczo dni

Sporządził .... Dyrektor ....

Tabela Nr 2

ZJEDNOCZENIE .... Nr budowy .... Symbol ...
Zarząd (odcinek)............. Nr budynku.... Strefa .....

Faktyczny koszt badanego budynku i budowy za badany okres

L.p.	Przedsiębiorstwo	budynku zł	budowy zł
1	2	3	4
1	Generalny wykonawca siłami własnymi		
2	Podwykonawca		
3	Podwykonawca		
4	Podwykonawca		
5	Podwykonawca		
6	Razem (poz. 1 — 5)		

Sporządził: .... Dyrektor ....

Tabela Nr 3

ZJEDNOCZENIE .... Nr budowy .... Symbol ....
Zarząd (odcinek) .... Nr budynku .... Strefa ....

WSKAŹNIKI EKONOMICZNE BADANEGO BUDYNKU

L.p.	Rodzaje robót	Kubatura budynku m³	Kwota kosztorysu wykonawczego	koszt własny	Koszt 1 m³ Wg kosztorysu wykonawczego (4 : 3)	Koszt 1 m³ faktyczny koszt własny 5 : 3	% kosztu faktycznego do kosztorysu wykonawczego (5 : 4) × 100	Różnica między kosztem a kosztorysem wykonawczym (5–4 lub 4–5)
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Roboty ogólnobudowlane							
2	Roboty wodno-kanalizacyjne, c. o., gaz							
3	Roboty elektryczne							
4	Razem:							

Sporządził................................. Dyrektor

Omówienie przyczyn odchyleń

ZJEDNOCZENIE .... Nr budowy .... Symbol ....

Zarząd (obiekt) .... Nr budynku .... Strefa ....

ZESTAWIENIE KOSZTÓW W UKŁADZIE KALKULACYJNYM BADANEGO BUDYNKU I BUDOWY

L.p.	Treść	Budynku			budowy
		Koszty własne wg księgowości zł	Wartość wg kosztorysu wykonaw. zł	Odchylenie rub. 4–3 lub 3–4 zł	Koszty własne wg księgowości zł
1	2	3	4	5	6
1	Materiały bezpośrednie w cenach zakupu i koszty zakupu:				
2	Robocizna bezpośrednia				
3	Koszty eksploatacji maszyn i mechanizacji budowl.				
4	Inne koszty bezpośrednie				
5	Koszty ogólne				
	Ogółem (1 — 5)				

1. Przerób budowy za okres badany .... zł
2. Stosunek kosztów ogólnych do bezpośredn. .... %
3. Zysk lub strata dla budowy ....zł .... %

Uwaga: Wg tej tabeli należy oddzielnie sporządzić zestawienie kosztów dla: robót ogólnobudowlanych, wodno-kanalizacyjnych, c. o. i gazowych, robót elektrycznych i zestawienie zbiorcze.

Sporządził:................................ Dyrektor

MINISTERSTWO BUDOWNICTWA MIAST I OSIEDLI

Tabela Nr 5

Centralny Zarząd ....

Zjednoczenie ....

Zarząd (odcinek) ....

Symbol ....

Strefa ....

ZESTAWIENIE MATERIAŁÓW

L. p.	Rodzaj materiału	Jedn. miary	Ilość wg kosztorysu wykonawczego	Cena jednostki z kosztorysu wykonawczego	Wartość wg kosztorysu wykonawczego	Ilość wg księgowości materiałowej	Cena średnio ważona wg danych księgowości	Wartość wg danych księgowości	Odchylenia ilościowe 7–4 lub 4–7	Odchylenia wartościowe 6–9 lub 9–6
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

Sporządził:................................ Dyrektor

Wskazanym byłoby porównać ilości materiałów wg kosztorysu wykonawczego z ilością materiałów wg obmiaru robót w B.K.r-2

Uzasadnienia przyczyn odchyleń

MINISTERSTWO BUDOWNICTWA MIAST I OSIEDLI

Tabela Nr 6

Centralny Zarząd ....

Symbol ....

Zjednoczenie ....

Strefa ....

Zarząd (odcinek) ....

ZESTAWIENIE ROBOCIZNY

Lp.	Rodzaj robót	Akord		Dniówka		Nadliczbowe		Razem		Potrzebna ilość godzin wg kosztorysu wykonawczego	Kwota wg kosztorysu wykonawczego	Odchylenia ilościowe 9–11 lub 11–9	Odchylenia wartościowe 10–12 lub 12–10
		Ilość godzin	Kwota	Ilość godzin	Kwota	Ilość godzin	Kwota	Ilość godzin 3+5+7	Kwota 4+6+8				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14

Sporządził: ....

Dyrektor

Uzasadnienie przyczyn odchyleń:

Omówienie tabel

Tabela Nr 1 — wypełnia się dla każdej wybranej budowy i budynku.
Pozycje od 1 — 7 nie wymagają wyjaśnień.
Poz. 8 — wpisuje się kwotę kosztorysu wstępnego zaktualizowanego założeniami kosztorysowymi z uwzględnieniem strefy płac i uwzględnieniem miejscowych warunków produkcyjnych.
Poz. 9 — wpisuje się kwotę kosztorysu wykonawczego, potwierdzonego przez inwestora.
Poz. 10 — 14 nie wymagają wyjaśnień.

Tabela Nr 2 — wypełnia się dla każdego wyznaczonego budynku i budowy za badany okres na podstawie danych z księgowości, podając oddzielnie koszty poniesione przez generalnego wykonawcę siłami własnymi, oddzielnie przez podwykonawców, a następnie sumuje się je (poz. 1 — 5).

Tabela Nr 3 — wypełnia się dla każdego wyznaczonego budynku.
Kol. 3 — wypełnia się tylko w poz. 4.
Kol. 4 — nie wymaga wyjaśnień.
Kol. 5 — wypełnia się wg danych księgowości.
Kol. 6 — wypełnia się przez podzielenie (kol. 4 : kol. 3).
Kol. 7 — wypełnia się przez podzielenie (kol. 5 : kol. 3).
Kol. 8 — wypełnia się przez podzielenie (kol. 5 : kol. 4/ × 100.
Kol. 9 — stanowi różnicę między kol. 5 a kol. 4 lub 4 a 5.
Różnica może być dodatnia lub ujemna — dodatnia gdy kwota wg kosztorysu wykonawczego jest wyższa od kwoty wg danych księgowości i odwrotnie.
Odchylenia dodatnie oznaczą się znakiem plus, ujemne znakiem minua.

Tabela Nr 4 — wypełnia się dla każdego wyznaczonego budynku i budowy, przy czym wg tej tabeli należy oddzielnie sporządzić zestawienie kosztów dla robót ogólnobudowlanych, wodno-kanalizacyjnych, centralnego ogrzewania i gazowych, robót elektrycznych, a następnie zbiorcze.
Kol. 2 — nie wymaga wyjaśnień.
Kol. 3 — wypełnia się wg danych z księgowości.
Kol. 4 — układ kosztorysu wykonawczego należy przekształcić i dopasować do układu kalkulacyjnego w księgowości dla otrzymania porównywalności z poszczególnych grup kosztów.
Kol. 5, 6 wyjaśnień nie wymagają.

Tabela Nr 5 — sporządzana jest dla każdego badanego budynku.
Kol. 1 — 9 nie wymagają wyjaśnień.
Kol. 10 — stanowi różnicę między kol. 7 a kol. 4 lub między kol. 4 a kol. 7.
Kol. 11 — stanowi różnicę między kol. 9 a kol. 6 lub między kol. 6 a kol. 9.
Odchylenia mogą być dodatnie i ujemne, dodatnie jeśli ilości i wartości wg danych z księgowości są niższe od ilości i wartości wg kosztorysu wykonawczego i odwrotnie.
Odchylenia dodatnie oznacza się znakiem plus — ujemne znakiem minus.

Tabela Nr 6 — sporządzana jest dla każdego badanego budynku, oddzielnie dla każdego rodzaju robocizny (wymienione rodzaje robocizny w § 4 pkt 2).
Kol. 2 — zawiera poszczególne rodzaje robocizny, wchodzące w skład danych robót wymienionych w tytule zestawienia np w tytule zestawienia umieszczone są roboty murowe, w kol. 2 należy ująć wszystkie rodzaje robót, składające się na roboty murowe np mury grube, ścianki działowe itp.
Kol. 3 — 10 — wypełnia się na podstawie BKr-2.

Kol. 11 — 12 — wypełnia się na podstawie dodatkowo przeprowadzonej analizy do kosztorysu wykonawczego.
Kol. 13 — stanowi różnicę między kol. 9 a kol. 11 lub kol. 11 a 9.
Kol. 14 — stanowi różnicę między kol. 10 a kol. 12 lub kol. 12 a kol. 10.
Odchylenia mogą być dodatnie i ujemne — dodatnie jeśli ilości i kwoty wg kosztorysu wykonawczego są wyższe od ilości i kwot wg BKr-2 i odwrotnie. Odchylenia dodatnie oznacza się znakiem plus, ujemne znakiem minus.

81

ZARZĄDZENIE Nr 125

MINISTRA BUDOWNICTWA MIAST I OSIEDLI

z dnia 11 czerwca 1954 r.

w sprawie udzielenia pomocy państwowym gospodarstwom rolnym w roku 1954.

(L. dz. D.I/1/3038/54)

W nawiązaniu do zarządzenia Nr 109 Ministra Budownictwa Miast i Osiedli z dnia 30 kwietnia 1954 r., w sprawie udzielenia pomocy w rozwoju spółdzielczości produkcyjnej w roku 1954, zarządza się, co następuje:

§ 1. Centralne zarządy i Zarząd Budowlanych Przedsiębiorstw Powiatowych oraz nadzorowane przedsiębiorstwa udzielą pomocy państwowym gospodarstwom rolnym w zakresie i na zasadach ustalonych zarządzeniem Nr 109 Ministra Budownictwa Miast i Osiedli z dnia 30 kwietnia 1954 r. w sprawie udzielenia pomocy w rozwoju spółdzielczości produkcyjnej w roku 1954 i okólnikiem Nr 24 Ministra Budownictwa Miast i Osiedli z dnia 31 maja 1954 r. w sprawie zabezpieczenia realizacji pomocy dla spółdzielczości produkcyjnej w roku 1954.

§ 2. Zarządzenie obowiązuje od dnia 1 czerwca 1954 r.

Minister **R. Piotrowski**

82

ZARZĄDZENIE Nr 135

MINISTRA BUDOWNICTWA MIAST I OSIEDLI

z dnia 22 czerwca 1954 r.

w sprawie zaopatrywania w znaki rozpoznawcze (symbole) niektórych dowodów księgowych.

(L. dz. D.VI/1/9/7/54)

W celu poprawienia jakości dowodów księgowych sporządzanych bez udziału pracowników księgowości, a tym samym w celu usprawnienia rozliczania kosztów, zarządza się, co następuje:

§ 1. Pracownicy techniczni i gospodarczy, a mianowicie kierownicy budów (robót), technicy budowlani, kontrolerzy robocizny, majstrzy, pracownicy magazynów, działów zaopatrzenia, baz sprzętu, transportu kierownicy warsztatów, ich zastępcy i pomocnicy i inni pracownicy działów technicznych wypełniający, przyjmujący, wydający, lub podpisujący dowody dla księgowości obowiązani są stosować instrukcję w sprawie zaopatrywania w znaki rozpoznawcze dowodów księgowych, stanowiącą załącznik do zarządzenia.

§ 2. Główni księgowi centralnych zarządów oraz jednostek przez nie nadzorowanych obowiązani są zapoznać zainteresowanych pracowników ze sposobem stosowania instrukcji oraz kontrolować jej wykonanie.

§ 3. Zarządzenie wchodzi w życie z dniam 15 lipca 1954 r.

Minister **R. Piotrowski**

Załącznik do zarządzenia Nr 135 Ministra Budownictwa Miast i Osiedli z dnia 22 czerwca 1954 roku.

INSTRUKCJA

w sprawie zaopatrywania w znaki rozpoznawcze (symbole) niektórych dowodów księgowych.

I. Uwagi ogólne

§ 1. 1. Instrukcja normuje zasady zaopatrywania w znaki rozpoznawcze (symbole) dowodów, służących księgowości przedsiębiorstw budowlanych do ewidencjonowania form działalności i rodzajów produkcji i dotyczy przede wszystkim dowodów sporządzanych bez udziału księgowości, jak np. kwity magazynowe, karty kontroli robocizny (Bz), rozliczenia pracy maszyn itp.

2. Jednym z warunków prawidłowości dowodu rachunkowego jest jego znak rozpoznawczy (symbol).

3. Wprowadzona zasada ustalania znaków na dowodach rachunkowych polega na identyfikcji (zharmonizowaniu) tych znaków ze znakami (symbolami) nazw kont księgowości.

4. B.p.k. Branżowy plan kont przedsiębiorstw budowlanych zawiera wykaz nazw kont oraz ich numerację, która zastępuje nazwę konta, w związku z czym przyjęto numery kont nazywać symbolami.

5. Symbole kont głównych (lub zbiorczych) są trzycyfrowe i biegną w kierunku liczb wzrastających od 001 do 201.

6. Do kont głównych księgowość prowadzi — w zależności od potrzeby i dla różnych celów — konta pomocnicze (szczegółowe), specyfikujące odrębnie notowania o wtórnych cechach charakterystycznych, zamieszczone łącznie na koncie głównym (zbiorczym, syntetycznym).

7. Konta pomocnicze oznaczone są symbolami swych kont macierzystych oraz dodatkowym liczbowym znakiem rozpoznawczym, oddzielonym od poprzedniego kreską. W przypadku koniecznym, dodatkowy znak liczbowy konta pomocniczego może składać się z dwu liczb, a wówczas symbol konta pomocniczego będzie składał się z trzech elementów.

II. Produkcja podstawowa

§ 2. 1. Koszty produkcji podstawowej ewidencjonuje księgowość na kontach głównych (zbiorczych, syntetycznych:
151 — Produkcja budowlana,
152 — Montaż konstrukcji metalowych i innych obiektów i
153 — Montaż przedmiotów wyposażenia technicznego.

2. Do kont głównych (zbiorczych) 151, 152, 153 księgowość prowadzi konta pomocnicze (szczegółowe, analityczne), ewidencjonujące koszty według poszczególnych obiektów budowlanych.

3. Konta pomocnicze (szczegółowe, analityczne) zakłada księgowość dla każdego obiektu budowlanego oddzielnie.

§ 3. 1. Dowody rachunkowe sporządzane w związku z produkcją podstawową należy oznaczać znakiem konta pomocniczego (szczegółowego).

2. Znak (symbol) powinien składać się z trzech elementów:
1) ze znaku konta głównego (zbiorczego, syntetycznego), oznaczającego rodzaj produkcji podstawowej (151, 152, 153),
2) ze znaku placu budowy i
3) ze znaku obiektu budowlanego.

3. Ustalenie pierwszego elementu symbolu powinno być zgodne z komentarzem do branżowego planu kont.

§ 4. 1. Znak placu budowy ustalać należy w porządku wzrastających liczb całych, począwszy od 1.

2. Przez „plac budowy" należy rozumieć pozostającą pod kierownictwem jednej osoby komórkę produkcyjną, wykonującą na wspólnym wydzielonym terenie dla jednego zleceniodawcy jeden lub więcej obiektów budowlanych.

3. Nie może być uznany za jeden plac budowy:
1) teren wspólny (nie przedzielony linią graniczną, lub sąsiadujący), gdzie dwie komórki produkcyjne, pod kierownictwem dwu (lub więcej) osób hierarchicznie niezależnych wykonują takie same, podobne, lub różnorodne roboty budowlane;
2) teren wspólny, gdzie jedna komórka produkcyjna pod kierownictwem jednej osoby wykonuje roboty budowlane dla dwu (lub więcej) zleceniodawców;
3) teren składający się z oddalonych od siebie parceli, w związku z czym do wykonania robót budowlanych konieczne jest powołanie lokalnych aparatów zarządu, działających pod nadzorem wspólnego kierownictwa.

4. W przypadku podanym w ust. 3 pkt. 1 „placów budowy" będzie tyle, ilu jest kierowników budów;

w przypadku podanym w ust. 3 pkt 2 — ilu jest zleceniodawców; w przypadku podanym w ust. 3 pkt 3 każda parcela będzie odrębnym „placem budowy".

§ 5. 1. Trzeci element symbolu ustalać należy w porządku wzrastających liczb całych — w miarę przystępowania do wykonania poszczególnych obiektów budowlanych na jednym i tym samym placu budowy. Liczba kolejna trzeciego elementu symbolu kończy się na oznaczeniu ostatniego obiektu na danym placu budowy.

2. Przez „obiekt budowlany" rozumieć należy wyodrębnione w kosztorysie lub objęte odrębnym kosztorysem urządzenie, stanowiące gospodarczą całość, na wykonanie którego, jeśli nie jest ono własną inwestycją, zawarto ze zleceniodawcą odrębną umowę.

3. Odrębna umowa jest warunkiem koniecznym do zakwalifikowania robót, jako wykonawstwo obiektu budowlanego. Jeżeli wykonanie odrębnych urządzeń gospodarczych (np. budynek, zieleniec podwórzowy i oparkanienie) objęte jest wspólną umową, wówczas stanowią one jeden obiekt budowlany.

4. Zasada wymieniona w ust. 3 nie ma zastosowania do przypadków, kiedy pierwszy element symbolu (151, 152, 153) — ze względu na rodzaj robót — ulega zmianie. W tych przypadkach, pomimo braku odrębnej umowy, symbol ulega zmianie nie tylko w pierwszym, lecz również w trzecim elemencie.

§ 6. O założeniu konta pomocniczego (szczegółowego, analitycznego) decyduje główny księgowy, podając decyzję wraz z symbolem konta do wiadomości zainteresowanych pracowników przedsiębiorstwa.

III. Eksploatacja maszyn i mechanizmów budowlanych.

§ 7. 1. Koszty eksploatacji maszyn i mechanizmów budowlanych ewidencjonuje księgowość na koncie głównym (zbiorczym), oznaczonym symbolem 154.

2. Na koncie 154 ewidencjonuje się wyłącznie koszty eksploatacji sprzętu ciężkiego i średniego; koszty eksploatacji drobnego sprzętu budowlanego ewidencjonuje się w grupie kosztów ogólnych.

3. Do konta głównego (zbiorczego) prowadzi księgowość konta pomocniczego (szczegółowe, analityczne) dla poszczególnych grup rodzajowych maszyn, lub — bardziej szczegółowo — dla poszczególnych maszyn.

4. W przypadku prowadzenia kont szczegółowych według grup rodzajowych maszyn, symbol konta szczegółowego będzie składał się z symbolu konta zbiorczego 154 i symbolu grupy rodzajowej, ustalonego w porządku wzrastających liczb całych, począwszy od 1.

5. W przypadku prowadzenia kont pomocniczych (szczegółowych) oddzielnie dla każdej poszczególnej maszyny, pierwszy element symbolu pozostanie bez zmiany, zaś jako drugi element zastosować należy numer (znak) inwentarzowy maszyny.

§ 8. Symbolem konta pomocniczego (szczegółowego) oznaczać należy wszelkie dokumenty podstawowe (pierwotne, źródłowe), zarachowywane na ciężar kosztów eksploatacji maszyn i mechanizmów budowlanych.

§ 9. 1. Koszty eksploatacji maszyn i mechanizmów budowlanych obciążają następujące rodzaje kosztów:

1) przeniesienie sprzętu, montaż, demontaż, załadunek, wyładunek,
2) zużycie tymczasowych pomieszczeń,
3) zużycie paliwa,
4) zużycie materiałów do obsługi maszyn,
5) różnice cen zużytych materiałów,
6) koszty zakupu zużywanych materiałów,
7) płace podstawowe personelu obsługującego,
8) amortyzacja maszyn,
9) remonty bieżące maszyn,
10) dzierżawa sprzętu obcego.

2. Dowody podstawowe dla kosztów wymienionych w pkt. 1, 2, 5, 6, 8, 9 i 10 wypełnia księgowość podając na nich wskazówkę o sposobie księgowania — zgodnie z komentarzem do branżowego planu kont.

3. Dowody podstawowe wymienione w pkt 3, 4 i 7 sporządzane są poza księgowością, w związku z czym główny księgowy obowiązany jest podać do wiadomości zainteresowanym, jakie konta pomocnicze (szczegółowe, analityczne)) i jakimi zaopatrzone symbolami należy wprowadzić do konta zbiorczego 154, aby osoby wypełniające te dowody zaopatrywały je we właściwe znaki (symbole).

§ 10. Należy rozróżniać koszty obciążające bezpośrednio koszty eksploatacji maszyn, od kosztów obciążających to konto pośrednie (np. materiały i robocizna związana z przeniesieniem sprzętu).

§ 11. Dowody podstawowe zmniejszające koszty (np. zwrot materiałów) zaopatrzyć należy w znak właściwego konta szczegółowego kosztów eksploatacji maszyn.

§ 12. 1. Dowody podstawowe na rozliczenie kosztów zaopatrzyć należy w dwa znaki:

1) znak konta, na którego ciężar koszty zaliczono (przestoje, różne roboty do rozliczenia, produkcja budowlana) oraz
2) znak konta pomocniczego (szczegółowego) rozliczającego koszt eksploatacji maszyn i mechanizmów budowlanych.

2. Dowody podstawowe na rozliczenie kosztów służą:

1) do obciążenia kosztami właściwego konta,
2) do rozliczenia kosztów ewidencjonowanych na odpowiednim koncie pomocniczym (szczegółowym, analitycznym) kosztów eksploatacji maszyn.

IV. Prace projektowe, geologiczno-poszukiwawcze i naukowo-badawcze.

§ 13. W przedsiębiorstwach budowlanych prace projektowe, geologiczno-poszukiwawcze i naukowo-badawcze mogą być wykonywane tylko w wyjątkowych przypadkach. Jeżeli taki przypadek nastąpi, wówczas wszelkie dowody dotyczące kosztów bezpośrednich prac projektowych oznaczać należy symbolem konta głównego (zbiorczego, syntetycznego) 155 i oddzielonym kreską numerem bieżącym zlecenia na wykonanie prac.

V. Różne roboty do rozliczenia.

§ 14. 1. Różne roboty do rozliczenia ewidencjonuje księgowość na koncie głównym (zbiorczym) oznaczonym symbolem 156.

2. Do konta 156 prowadzi księgowość karty pomocnicze (szczegółowe, lub rejestr zleceń), oznaczone symbolem konta głównego (zbiorczego — 156) oraz kolejnym numerem zlecenia roboczego.

§ 15. Dowody rachunkowe, sporządzone w związku z prowadzeniem „różnych robót do rozliczenia" oznaczać należy znakiem konta głównego (zbiorczego) oraz, oddzielonym kreską, znakiem kolejnym zlecenia roboczego.

§ 16. Wypełnienie formularza zlecenia powinno z reguły odbywać się w porozumieniu z księgowością.

§ 17. 1. W przedsiębiorstwach budowlanych jako różne roboty do rozliczenia ewidencjonowane są:

1) urządzenia placu budowy,
2) zainstalowanie lub przeniesienie maszyn i mechanizmów budowlanych,
3) roboty poprawkowe na budowach — pokolaudacyjne (poprawki robót zakończonych i przekazanych zleceniodawcom),
4) roboty związane z likwidacją środków trwałych,
5) wykonanie na budowie przedmiotów nietrwałych.

§ 18. W większości przypadków „miejsce powstania kosztów" różnych robót do rozliczenia jest wspólne z miejscem budowy, należy zwrócić więc baczną uwagę na prawidłowe oznaczenie dowodów obrotu materiałami (podejmowanie i zwroty), kart kontroli robocizny, not na usługi innych wydziałów oraz faktury za usługi obce, — aby nie dopuścić do zarachowywania tych dowodów na ciężar produkcji budowlanej.

VI. Produkcja pomocnicza.

§ 19. 1. Do ewidencjonowania kosztów produkcji pomocniczej służy księgowości konto główne (zbiorcze, syntetyczne) zaopatrzone symbolem 157.

2. Działalność poszczególnych oddziałów (działów) produkcji pomocniczej, lub — w ramach oddziałów — poszczególnych rodzajów (typów, grup, zleceń) robót lub usług ewidencjonuje księgowość na oddzielnych kontach, zaopatrzonych w znak konta głównego (zbiorczego 157) oddzielony kreską znak oddziału (działu, wydziału) oraz znak rodzaju robót lub usług (znak typu, grupy, lub zlecenia).

§ 20. Znakiem konta pomocniczego (szczegółowego, analitycznego) oznaczać należy wszelkie dokumenty podstawowe (pierwotne, źródłowe) wystawiane w związku z działalnością oddziałów produkcji pomocniczej.

§ 21. 1. Podjęcie robót lub usług przez produkcję pomocniczą następuje na podstawie zlecenia roboczego, wystawionego przez dział techniczny (dział produkcji, głównego mechanika, dział transportu).

2. Zapotrzebowanie zlecenia roboczego w znak (symbol) powinno odbywać się w porozumieniu z księgowością, w celu zapewnienia prawidłowego oznaczenia dowodów podstawowych wystawionych w związku z wykonywaniem zlecenia.

§ 22. 1. W przedsiębiorstwach budowlanych występują działy (oddziały) produkcji pomocniczej podane w branżowym planie kont.

2. W działach (oddziałach) produkcji pomocniczej przy produkcji kalkulowanej systemem dzieleniowym, znak (symbol) będzie składał się z dwu elementów: znaku konta głównego (zbiorczego — 157) i znaku oddziału (działu) produkcyjnego.

3. Przy produkcji kalkulowanej systemem doliczeniowym znak będzie się składał z trzech elementów: znaku konta głównego (zbiorczego — 157), znaku oddziału (działu) produkcyjnego i kolejnego numeru zlecenia.

§ 23. 1. Przy usługach taboru samochodowego znak będzie się składał również z trzech elementów: ze znaku konta głównego (zbiorczego), znaku oddziału i ze znaku grupy pojazdów mechanicznych.

2. W przypadku objęcia kalkulacją pojedyńczych pojazdów, jako trzeci element znaku należy zastosować numer inwentarzowy pojazdu mechanicznego.

§ 24. 1. Dowody na rozliczenie kosztów zaopatrywać należy w dwa znaki, podobnie jak przy eksploatacji maszyn i mechanizmów budowlanych. Są one bowiem dowodami podstawowymi zarówno dla części księgowości obejmującej ewidencjonowanie działalności wynikającej z produkcji pomocniczej, jak również dla innych części księgowości ewidencjonujących korzyści uzyskane z produkcji pomocniczej lub usług.

2. Jeżeli z produkcji lub usługi skorzysta np. produkcja budowlana, wówczas dowód stwierdzający rodzaj i wartość produkcji lub usługi powinien być zaopatrzony nie tylko w znak konta rozliczającego wartość produkcji pomocniczej (stanowiska kosztów), lecz również w znak konta produkcji budowlanej przejmującego koszty (znak obiektu budowlanego).

VII. Koszty bezpieczeństwa i higieny pracy.

§ 25. 1. Koszty bezpieczeństwa i higieny pracy ewidencjonuje księgowość na koncie głównym (zbiorczym) oznaczonym znakiem 158.

2. Do konta wymienionego w ust. 1 księgowość prowadzi konta pomocnicze (szczegółowe) do ewidencjonowania poszczególnych rodzajów kosztów, oznaczone następującymi symbolami:

158—1 dla urządzeń zabezpieczających,
158—2 dla odzieży specjalnej i sprzętu ochrony osobistej
158—3 dla urządzenia pomieszczeń,
158—4 dla higienicznych urządzeń procesów technologicznych,
158—5 dla urządzeń techniczno-sanitarnych,
158—6 dla innych urządzeń.

§ 26. Wszelkie dowody stwierdzające poniesienie kosztów na bezpieczeństwo i higienę pracy zaopatrywać należy w znaki ustalone dla kont pomocniczych (szczegółowych) w § 25 ust. 2.

§ 27. 1. Zgodnie z komentarzem do branżowego planu kont „Koszty bezpieczeństwa i higieny pracy" pojmować należy jako rodzaj oddziału (działu) produkcyjnego, zużywającego pobierane z magazynu materiały i ponoszącego koszty robocizny związane z przeróbką tych materiałów.

2. Przy takiej organizacji niezbędne jest oznaczenie dowodów podstawowych symbolami o trzech elementach, z których trzeci będzie oznaczał kolejny numer zlecenia roboczego.

§ 28. 1. Konto „Koszty bezpieczeństwa i higieny pracy" nie spełnia roli rejestratora kosztów jako oddział (dział) produkcyjny, lecz zbiera tylko dla celów statystycznych koszty robót lub usług wykonanych przez oddziały (działy) produkcji pomocniczej na rzecz bezpieczeństwa lub higieny pracy.

2. Dowodami podstawowymi do notowań na koncie „Koszty bezpieczeństwa i higieny pracy" będą noty, lub faktury wewnętrzne wystawione przez oddziały produkcyjne.

3. Noty wymienione w ust. 2 należy zaopatrywać w dwa symbole: symbol właściwego oddziału produkcyjnego, oraz symbol właściwego konta kosztów branżowego planu kont.

4. Podobnie należy postępować z fakturami wewnętrznymi za roboty lub usługi wyświadczone na rzecz bhp.

VIII. Remonty bieżące.

§ 29. Koszty remontów bieżących ewidencjonuje księgowość na koncie głównym (zbiorczym oznaczonym symbolem 159.

§ 30. 1. Konto remontów bieżących, podobnie jako konto służące do ewidencjonowania kosztów bhp jest rodzajem konta rejestrującego działalność działu produkcyjnego, w którym wydzielone brygady robotników przeprowadzają remonty dla potrzeb przedsiębiorstwa.

2. Organizacja remontów bieżących (§ 30 ust. 1) wymaga oznaczenia dowodów podstawowych dwoma znakami:

1) znakiem konta zbiorczego (159) i
2) znakiem zlecenia roboczego.

§ 31. Jeżeli remonty bieżące wykonują oddziały produkcji pomocniczej, lub produkcja podstawowa („różne roboty do rozliczenia"), dokumenty podstawowe należy oznaczać w sposób podany dla tych stanowisk pracy.

IX. Koszty zaopatrzenia i składowania.

§ 32. 1. Koszty zaopatrzenia i składowania są częścią kosztów administracyjno-gospodarczych, notowaną dla celów statystycznych i kalkulacyjnych na odrębnym koncie głównym (zbiorczym), oznaczonym symbolem „160".

2. Do konta głównego (zbiorczego) prowadzi się konta pomocnicze (szczegółowe), według rodzajów kosztów.

§ 33. 1. Dowody podstawowe (pierwotne, źródłowe), dotyczące kosztów zaopatrzenia i składowania oznaczać należy symbolem konta głównego (zbiorczego) oraz pomocniczego (szczegółowego) według następującego podziału:

160—1 — dowody dotyczące kosztów utrzymania komórek zaopatrzenia,
160—2 — dowody dotyczące kosztów utrzymania magazynów,
160—3 — dowody stwierdzające ubytki manka materiałowe niezawinione,
160—4 — dowody na koszty przerzutów materiałowych,
160—5 — (nie występuje)

2. Do kosztów utrzymania komórek zaopatrzenia (160—1) zalicza się:

1) płace pracowników komórek zaopatrzenia,
2) koszty delegacji służbowych tych pracowników,
3) osiowe (koszty przestojów wagonów),

3. Do kosztów utrzymania magazynów (160—2) zalicza się:

1) płace podstawowe i uzupełniające magazynierów i robotników zatrudnionych w magazynie (lub przy magazynie),
2) koszty konserwacji i remontów budynków magazynowych, bocznic kolejowych i innych urządzeń,
3) czynsze dzierżawne budynków i bocznic,
4) ubezpieczenie budynków magazynowych oraz zapasów,
5) koszty transportu wewnętrznego (na terenie magazynu),
6) wszelkie inne koszty związane z utrzymaniem magazynu.

4. Do kosztów przerzutów materiałów zalicza się koszty przewozów materiałów (tabor konny, samochodowy, robocizna, narzuty na robociznę) między magazynami.

§ 34. Przy rodzajach kosztów wymienionych w ust. 2, 3, 4 jako dokumenty podstawowe wystąpią listy płacy, kwity, karty kontroli robocizny (Bz), listy przewozowe, noty wewnętrzne itp. Dowody te należy oznaczać symbolami — zgodnie z symbolami kont pomocniczych (szczegółowych).

§ 35. Koszty związane z przetransportowaniem materiałów wprost od dostawcy do magazynu centralnego, lub bezpośrednio do magazynu na budowie, nie mogą być

zaliczane do kosztów zaopatrzenia i składowania, lecz do kosztów zakupu; dowody te należy zaopatrywać symbolem 121—2.

X. **Koszty administracyjno-gospodarcze.**

§ 36. 1. Do ewidencjonowania kosztów administracyjno-gospodarczych służy księgowości konto główne (zbiorcze) zaopatrzone znakiem 161.

2. Do konta głównego (zbiorczego) prowadzi księgowość szereg kont pomocniczych (szczegółowych) ujmujących koszty według ich rodzajów. Aby koszty te mogły być bez trudności zanotowane na właściwych kontach, dokumenty podstawowe oznaczać należy w następujący sposób:

1) Listy płacy pracowników administracji ogólnej, z wyjątkiem list płac pracowników zatrudnionych w komórkach zaopatrzenia oraz list płac pracowników zatrudnionych przy werbowaniu pracowników, listy płacy personelu inżynieryjno-technicznego na budowach, pracowników umysłowych i robotników administracyjno-gospodarczych na budowach oznaczać należy znakiem 161—1.
2) Rozliczenia kosztów podróży w sprawach administracyjnych (z wyłączeniem spraw zaopatrzenia i werbownictwa) — znakiem 161—3.
3) Kwity, rachunki i inne dowody z tytułu utrzymania taboru samochodowego dla potrzeb administracji, jeżeli kosztów tego taboru nie rozlicza wydział transportu, — znakiem 161—4.
4) Kwity, rachunki i inne dowody potwierdzające koszty utrzymania budynków administracyjnych (czystość, ubezpieczenie, podatki lokalowe, opał, światło, woda itd) — znakiem 161—5.
5) Rozliczenia kosztów szkolenia zawodowego pracowników — znakiem 161—6.
6) Kwity i noty na koszty biurowe (druki, materiały pisemne, telefony, telegramy, portoria, naprawa inwentarza biurowego) — 161—7.
7) Dowody na inne koszty administracyjno-gospodarcze (prenumerata czasopism, książek, opłaty sądowe, porady prawne, dekoracja gmachów itp.) — 161—9.

XI. **Inne koszty ogólne.**

§ 37. 1. Występujące w przedsiębiorstwie budowlano-montażowym koszty pośrednie produkcji podstawowej i pomocniczej ewidencjonuje księgowość na koncie głównym (zbiorczym) oznaczonym symbolem 162.

2. Do konta głównego prowadzi księgowość szereg kont pomocniczych według rodzajów kosztów, — w związku z czym dowody rachunkowe oznaczać należy symbolami odpowiadającymi symbolom kont.

§ 38. 1. Dowody na płace robotników zatrudnionych bezpośrednio przy produkcji budowlano-montażowej oraz robotników zatrudnionych w niewydzielonych bazach sprzętu a mianowicie dowody:

1) na wynagrodzenia za urlopy wypoczynkowe i okolicznościowe,
2) na płace za czas wykonywania obowiązków państwowych i społecznych,
3) na płace za przerwę w pracy dla matek karmiących,
4) na płace robotników delegowanych na kursy szkoleniowe i dokształcające,
5) na płace z tytułu odpraw przy zwolenieniu z pracy,
6) na deputaty wydawane w naturze lub ekwiwalenty w gotówce,
7) na bezpłatne usługi komunalne (hotel, łaźnia, pralnia itp.)
8) na dopłaty dla brygadzistów za kierownictwo,

zaopatrywać należy symbolem 162-1.

2. Dowody na koszty werbunku siły roboczej i na koszty zatrudnienia robotników zamiejscowych zaopatrywać należy symbolem 162-4.

3. Dowody na koszty ochrony i dozoru budowy, na płace oraz inne koszty związane z ochroną przeciwpożarową na budowie oznaczać należy symbolem 162-5.

4. Dowody na zużycie drobnego sprzętu budowlanego (przedmiotów nietrwałych) używanego na budowie oznaczać należy symbolem 162-7.

5. Dowody na koszty racjonalizacji i wynalazczości zaopatrywać należy symbolem 162-8.

6. Dowody na koszty prób materiałów, prób konstrukcji elementów budowlanych, eksploatacji drobnych mechanizmów i urządzeń budowlanych (dźwigi, liny, bloki, lewary itp), ich przemieszczenia, koszty ekspertyz i inne nie przewidziane w kosztorysie oznaczyć należy symbolem 162-9.

XII. **Braki.**

§ 39. W przedsiębiorstwach budowlanych w działach produkcji pomocniczej występują często przypadki wykonania wyrobów gotowych lub półgotowych (półfabrykatów) nie odpowiadających warunkom technicznym. Wyroby takie zwą się brakami. Braki bywają naprawialne, lub nienaprawialne. Do ewidencjonowania braków, kosztów ich naprawy i rozliczenia służy księgowości konto oznaczone symbolem 163, przy czym braki naprawialne ewidencjonuje się na koncie pomocniczym oznaczonym symbolem 163-1, zaś nienaprawialne, na koncie 163-2.

§ 40. Jeżeli braki występują w działach produkcji pomocniczej, przeto w celu właściwego zanotowania i rozliczenia kosztów braków konieczne jest oznaczenie dokumentów wiążących się z ruchem i naprawą braków symbolem konta głównego braków 163 oraz drugim, lub drugim i trzecim elementem (w zależności od systemu kalkulacji) symbolu dokumentacji ustalonego dla danego wyrobu w działach produkcji pomocniczej, czyli zastąpienia pierwszego elementu symbolu „157" elementem „163" i pozostawienia pozostałych elementów bez zmiany.

XIII. **Przestoje.**

§ 41. Koszty przestojów ewidencjonuje księgowość na koncie oznaczonym symbolem 164.

§ 42. Do przestojów zalicza się koszty płac robotników za czas przerw w pracy spowodowanych klęskami żywiołowymi, warunkami atmosferycznymi, uszkodzeniem maszyn, brakiem surowca itp.

§ 43. W celu właściwego zarachowania kosztów przestojów należy dokumenty zawierające te koszty i zaopatrzone symbolem właściwego miejsca, lub nośnika kosztów uzupełnić znakiem 164. Znak ten należy wypisywać przed pierwszym elementem poprzedniego symbolu.

XIV. **Gospodarka uboczna.**

§ 44. 1. Działalność uboczną ewidencjonuje księgowość na koncie głównym, oznaczonym symbolem 167.

2. Do konta głównego prowadzi księgowość konta pomocniczego dla poszczególnych rodzajów działalności ubocznej, oznaczone znakiem konta głównego (167) i znakiem kolejnym konta pomocniczego, począwszy od 1.

§ 45. Wszelkie dokumenty dotyczące gospodarki ubocznej oznaczać należy symbolem konta głównego (167) i konta pomocniczego (1, 2, 3, itd. jeżeli rodzajów gospodarki jest więcej).

XV. **Koszty sprzedaży.**

§ 46. 1. Koszty sprzedaży ewidencjonuje księgowość na koncie oznaczonym symbolem 183.

2. W układzie pomocniczym (szczegółowym) koszty sprzedaży ewidencjonuje się według następującego podziału:

1) koszty ekspedycji i opakowań, symbol 183-1
2) koszty transportu symbol 183-2
3) pozostałe koszty symbol 183-3

§ 47. Odpowiednio do układu pomocniczego (szczegółowego) oznaczać należy dowody stwierdzające koszty ekspedycji własnej lub obcej, transportu własnego i obcego, płac robotników zatrudnionych przy transporcie lub ekspedycji, składek na ubezpieczenia społeczne itp.

XVI. **Przepisy końcowe.**

§ 48. W celu zapewnienia prawidłowego stosowania wskazówek zawartych w instrukcji kierownicy przedsiębiorstw zarządzą odpowiednie przeszkolenie pracowników technicznych, a mianowicie kontrolerów robocizny (Bz — „bezecistów"), techników, majstrów, pracowników magazynów, działów zaopatrzenia, pracowników bez sprzętu, transportu, kierowników budów itd.

§ 49. Główni księgowi obowiązani są sporządzić i doręczy zainteresowanym wykazy symboli jakimi należy posługiwać się przy wypełnianiu dowodów; wykazy te należy stale aktualizować.

83

OKÓLNIK Nr 24

MINISTRA BUDOWNICTWA MIAST I OSIEDLI

z dnia 31 maja 1954 r.

w sprawie zabezpieczenia realizacji pomocy dla spółdzielczości produkcyjnej w r. 1954

(L. dz. DI/1/2107/54)

W celu zabezpieczenia pełnej realizacji wytycznych w sprawie uchwały Prezydium Rządu Nr 95/54 z dnia 23 lutego 1954 r. o rozwoju spółdzielczości produkcyjnej zaleca się, co następuje:

1. W celu roztoczenia opieki nad sprawniejszym realizowaniem inwestycji rolniczych przedsiębiorstwa resortu Ministra Budownictwa Miast i Osiedli powinny obejmować szefostwa nad budowami spółdzielni produkcyjnych i państwowych ośrodków maszynowych.
2. Objęcie i sprawowanie szefostwa nad konkretnymi budowami spółdzielni produkcyjnych i państwowych ośrodków maszynowych po uprzednim porozumieniu się dyrektorów przedsiębiorstw z Komitetem Wojewódzkim PZPR i Zarządem Budownictwa Wiejskiego P.W.R.N. powinno przejawiać się w formie:
   1) pomocy organizacyjno-technicznej,
   2) instruktażu ekonomiczno-technicznego,
   3) kierowania w miarę możliwości wykwalifikowanych brygad dla wykonania trudniejszych fragmentów robót wykonawstwa inwestycyjnego itp.
   4) wszelkiej innej pomocy w sprawach z budową związanych.

   Szefostwami pomocy powinny być objęte szczególnie zaniedbane budowy spółdzielni produkcyjnych i państwowych ośrodków maszynowych.
3. Doceniając wagę i znaczenie pomocy należy bezwzględnie przestrzegać, aby:
   1) realizacja świadczeń w formie pomocy nie była powierzchowną, ale wynikała ze zrozumienia potrzeb społecznych, zapewniających realizację Uchwał II Zjazdu PZPR,
   2) jakość materiałów i dostarczony potencjał w miarę możliwości zabezpieczał przydatność i pełne jego wykorzystanie,
   3) zobowiązania i wszelkie deklaracje były bezwzględnie kontrolowane pod względem ilości, jakości i terminu,
   4) rady zakładowe i aparat administracyjno-techniczny dawały przykład wykonania postanowień wyżej wymienionej uchwały Prezydium Rządu i zarządzenia Ministra Budownictwa Miast i Osiedli.
4. Odpisy poleceń, wydanych w tej sprawie przez centralne zarządy i Zarząd Budowlanych Przedsiębiorstw Powiatowych nadzorowanym przedsiębiorstwom, należy przesłać do wiadomości Departamentowi Budownictwa Wiejskiego w Ministerstwie Rolnictwa.

Minister **R. Piotrowski**

84

OKÓLNIK Nr 25

MINISTRA BUDOWNICTWA MIAST I OSIEDLI

z dnia 18 czerwca 1954 r.

w sprawie zbywania ponadnormatywnych zapasów materiałowych i wyrobów gotowych oraz surowców wtórnych

(L. Dz. CZZ-23/16090/54)

W wykonaniu uchwały nr 95 Prezydium Rządu z dnia 23 lutego 1954 r. o rozwoju spółdzielczości produkcyjnej (Mon. Pol. Nr A-42, poz. 624), zarządzenia Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego z dnia 16 września 1952 r. o zaopatrzeniu zakładów przemysłu drobnego w surowce wtórne (Mon. Pol. Nr A-84 poz. 1332), poleca się co następuje:

1. Przedsiębiorstwa posiadające zbędne materiały i wyroby gotowe zakwalifikowane komisyjnie jako nie nadające się do produkcji budowlano-montażowej odstąpią je w pierwszej kolejności przed innymi jednostkami gospodarki uspołecznionej — jednostkom organizacyjnym podległym Ministrom: Państwowych Gospodarstw Rolnych, Rolnictwa, Przemysłu Drobnego i Rzemiosła.
2. Do materiałów podlegających zbywaniu, zalicza się wszystkie materiały nie przydzielane oraz niektóre surowce wtórne.
3. Przedsiębiorstwa nadzorowane przez centralne zarządy wykonawstwa inwestycyjnego udostępnią przedstawicielom resortów wymienionych w ust. 1 wykazy zbędnych materiałów i wyrobów gotowych oraz nadwyżek materiałowych, sporządzone zgodnie z § 5 ust. 5 pkt. 1 oraz z § 10 ust. 9 instrukcji stanowiącej załącznik do zarządzenia Nr 77 Ministra Budownictwa Miast i Osiedli z dnia 6 kwietnia 1954 r. (Dz. Urz. Min. Bud. M. i O. Nr 8 poz. 48) jak również wykazy stanu surowców wtórnych, nieprzydatnych w przedsiębiorstwie.
4. Przedstawiciele resortów o których mowa w ust. 1 powinni legitymować się upoważnieniem wydanym przez swój zakład pracy lub jednostkę nadrzędną.
5. Zabrania się odstępowania materiałów przydzielonych tzn. objętych instrukcją nr 29-d Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego.

   Wyjątek stanowią te materiały rozdzielane, które ze względu na swój stan komisyjnie zostały zakwalifikowane jako materiały zbędne.
6. W celu zaliczenia na poczet planowych dostaw surowców wtórnych ilości sprzedanych jednostkom podległym Ministrom wymienionym w ust. 1 — przedsiębiorstwa załączać będą kopie odnośnych faktur do sprawozdań GM-6 i GM-7 przesyłanych do rejonowych zbiornic skupu.
7. Przedsiębiorstwa fakturują materiały i wyroby gotowe według cen cennikowych(hurtowych) lub według cen uzgodnionych z nabywcą, albo przez komisje kwalifikacyjne — franco wagon stacja odbiorcza.
8. Ze względu na szczególne gospodarcze znaczenie akcji upłynnienia remanentów materiałów i wyrobów gotowych oraz surowców wtórnych powierza się dyrektorom przedsiębiorstw i zainteresowanym centralnym zarządom opiekę nad szybkim i sprawnym przeprowadzeniem likwidacji nadwyżek materiałowych.

   Dyrektorzy centralnych zarządów złożą Ministrowi meldunki z przebiegu akcji w terminie do dnia 1 września 1954 r. za pośrednictwem Centralnego Zarządu Zaopatrzenia.
9. Okólnik wchodzi w życie z dniem 20 czerwca 1954 r.

Minister **R. Piotrowski**

85

OKÓLNIK Nr 26

MINISTRA BUDOWNICTWA MIAST I OSIEDLI

z dnia 23 czerwca 1954 r.

w sprawie rozpoczęcia działalności przez Resortową Komisję Arbitrażową.

(L. dz. GM/2/6074/9-12/54)

Zgodnie z postanowieniem § 16 rozporządzenia Ministra Budownictwa Miast i Osiedli z dnia 11 maja 1954 r. o ustanowieniu arbitrażu resortowego (Dz. U. Nr 23, poz. 86) w dniu 1-szym lipca 1954 r. rozpoczyna działalność Resortowa Komisja Arbitrażowa mająca siedzibę w Warszawie Plac Dzierżyńskiego Nr 3/5.

1. Po dniu 1-szym lipca 1954 r. wszystkie spory majątkowe powstałe pomiędzy jednostkami resortu (budżetowymi, przedsiębiorstwami państwowymi, oraz innymi podmiotami prawnymi) lub jednostkami pozostającymi pod nadzorem Ministra Budownictwa Miast i Osiedli rozpatrywane dotychczas przez Główną lub Okręgowe Komisje Arbitrażowe, należy kierować bezpośrednio do Resortowej Komisji Arbitrażowej.

2. Resortowa Komisja Arbitrażowa nie będzie rozpatrywać spraw: 1) wniesionych do Głównej lub Okręgowych Komisji Arbitrażowych przed dniem 1-szym lipca 1954 r., 2) spraw spornych pomiędzy jednostkami wymienionymi w ust. 1 a jednostkami innych resortów, oraz 3) sporów majątkowych wynikłych między przejmującym a przekazującym na tle wykonania zarządzenia o przekazaniu zakładów lub ich części między jednostkami gospodarczymi resortu.

3. Do czasu opracowania odrębnych przepisów postępowania arbitrażu resortowego, na zasadzie § 15 wymienionego rozporządzenia z dnia 11 maja 1954 r., — Resortowa Komisja Arbitrażowa stosować będzie odpowiednio przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 20-go grudnia 1952 r. w sprawie organizacji państwowych komisji arbitrażowych i trybu postępowania arbitrażowego (Dz. U. Nr 2/1953 r., poz. 2) odnoszących się do Głównej Komisji Arbitrażowej.

Jednocześnie wyjaśnia się, że od orzeczeń Resortowej Komisji Arbitrażowej nie ma odwołania, orzeczenie ma moc wyroku sądowego i jest natychmiast wykonalne. W związku z tym przypomina się o obowiązku starannego opracowywania wniosków arbitrażowych a w szczególności o obowiązku dołączenia dowodu doręczenia stronie pozwanej wezwania do dobrowolnej zapłaty należności, właściwą ilość odpisów wniosku, dowód wniesienia opłaty arbitrażowej oraz posiadany materiał wyjaśniający.

Przepis § 12 rozporządzenia Ministra Budownictwa Miast i Osiedli z 11.V.1954 r. (Dz. U. Nr 23, poz. 86) może mieć zastosowanie tylko w przypadkach wyjątkowych; Minister działa wtedy z urzędu i tylko w trybie nadzoru.

4. W charakterze przedstawicieli stron spór wiodących należy wyznaczać pracowników przedsiębiorstwa, którzy sprawują funkcje lub spełniają pracę najbliżej tematycznie związaną z kwestią będącą przedmiotem sporu arbitrażowego. Chodzi o to, by wyjaśnienia udzielone przez nich w postępowaniu arbitrażowym były oparte na znajomości fachowej zagadnienia, oraz aby osoby te, korzystając z pouczeń i wyjaśnień Resortowej Komisji Arbitrażowej mogły wpływać na skorygowanie ewentualnych błędów dotychczasowego postępowania przedsiębiorstwa.

Radcę prawnego można upważnić tylko wyjątkowo i tylko jako drugiego przedstawiciela, w sprawach ważniejszych lub skomplikowanych.

5. Z dniem 1-szym lipca 1954 r. ustaje dotychczasowa działalność pojednawcza Samodzielnego Wydziału Kosztorysów, Cen i Umów oraz centralnych zarządów. Strony porozumiewają się ze sobą bezpośrednio, a z braku porozumienia wnoszą sprawę do Resortowej Komisji Arbitrażowej.

6. Kierownicy jednostek oragnizacyjnych resortu zwrócą uwagę na pogłębienie dyscypliny w zakresie odpowiedzialności kontrahentów (zleceniobiorców) w przypadkach niewykonania umów oraz przypomną o obowiązku wnoszenia tych spraw do arbitrażu resortowego (np. z powodu złego wykonania robót budowlanych).

Należy zorganizować pracę w ten sposób, by sprawy sporne były wnoszone do Resortowej Komisji Arbitrażowej w terminach ustawą przewidzianych i odpowiednio przygotowane.

7. W postępowaniu przed Resortową Komisją Arbitrażową obowiązują opłaty pobierane na zasadzie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10-go kwietnia 1954 r. w sprawie wysokości i trybu uiszczania opłat w postępowaniu arbitrażowym (Dz. U. Nr 16, poz. 60).

Opłaty należy wpłacać na konto Narodowego Banku Polskiego — V Oddział miejski w Warszawie, Nr 1529-91-134, Część 6 Ministerstwo Budownictwa Miast i Osiedli, Dział 5 inne dochody, Rozdział 21 Opłaty sądowe i arbitrażowe.

Minister R. Piotrowski

86

OKÓLNIK Nr 27

MINISTRA BUDOWNICTWA MIAST I OSIEDLI

z dnia 24 czerwca 1954 r.

w sprawie trybu kontroli jakości sprawozdań finansowych kwartalnych i sprawozdawczości miesięcznej (B — 14a)

(L. dz. DVI/1/9/10/54)

Stwierdzono, że przedsiębiorstwa nadzorowane przez centralne zarządy (zarządy) Ministerstwa Budownictwa Miast i Osiedli w sposób jeszcze niezadawalający przestrzegają przepisów obowiązujących w zakresie sporządzania oraz trybu przyjmowania sprawozdawczości finansowej.

W celu wyeliminowania tych nieprawidłowości i zabezpieczenia systematycznego wzrostu jakości sprawozdawczości finansowej poleca się, co następuje:

1. Sprawozdawczość sporządzana przez jednostki samobilansujące, która nie odpowiada przepisom zarządzenia Ministra Finansów z dnia 20 lutego 1953 w sprawie inwentaryzacji oraz sporządzania i zatwierdzania sprawozdań finansowych oraz wydawanym przez Ministerstwo Budownictwa Miast i Osiedli przepisom ustalającym jakościowe wymagania branżowe, nie może być uznaną za sporządzoną w terminie.
   W wyjątkowych przypadkach za zgodą Dyrektora Departamentu Księgowości może nastąpić uznanie sprawozdawczości za sporządzoną w terminie mimo uchybień jakościowych i formalnych.
2. Przyjmowanie sprawozdawczości finansowej należy dokonywać ściśle według przepisów pisma okólnego Nr 90 Ministerstwa Budownictwa Miast i Osiedli z dnia 14 września 1953 r. w sprawie przyjmowania sprawozdań finansowych (Dz. Urz. Min. Bud. M. i O. Nr 16, poz. 158).
3. W celu zapewnienia ścisłej kontroli terminowości i sporządzenia sprawozdań finansowych jednostki samobilansujące dołączać będą do sprawozdań przesyłanych centralnym zarządom (zarządom) pokwitowania odbioru bilansu przez właściwy oddział banku finansującego.
4. Przyjmowanie sprawozdań finasowych może się odbyć w centralnych zarządach (zarządach) lub siedzibie przedsiębiorstwa, zgodnie z ustalonym terminarzem i lokalizacją przyjęć.
   Przy przyjmowaniu sprawozdań finasowych w centralnym zarządzie (zarządzie) główny księgowy jednostki samobilansującej zobowiązany jest do przedstawienia materiałów dokumentujących prawidłowośc sporządzonego sprawozdania zgodne z żądaniami jednostki przyjmującej.
5. 1) Upoważnia się Dyrektora Departamentu Księgowości do przeprowadzenia przyjęć kontrolnych sprawozdawczości finansowej jednostek samodzielnie bilansujących. Przyjęcia takie będą odbywać się w Centrali Ministerstwa przy współudziale głównych księgowych centralnych zarządów (zarządów) oraz zaproszonych przedstawicieli Ministarstwa Finansów i Centrali Banku Inwestycyjnego.
   2) Dyrektor Departamentu Księgowości będzie ustalał każdorazowo wykaz przedsiębiorstw których sprawozdawczość finansowa będzie podlegać przyjęciu kontrolnemu, oraz wykaz dokumentacji stanowiącej podstawę do sporządzenia bilansu.
   3) Przyjęcia kontrolne należy odbywać w okresie od 25 do 10 następnego miesiąca.
   4) Przyjęcia kontrolne w zasadzie zwalniają od przyjęć, jakie w normalnym trybie powinien przeprowadzić centralny zarząd (zarząd).
6. Niezależnie od powyższego mogą być przeprowadzane na polecenie Dyrektora Departamentu Księgowości przyjęcia kontrolne sprawozdania zbiorczego opierające się na kontroli sprawozdań jednostek wchodzących w skład bilansu zbiorczego jednostki centralnej. Tryb każdorazowo ustali Dyrektor Departamentu Księgowości.
7. W przypadku stwierdzenia rażących nieprawidłowości lub faktów ukrywania złych wyników gospodarczych przez świadome lub nieświadome, nieprawidłowe rozliczenie kosztów i wartości sprzedanej produkcji oraz robót w toku, polecam Dyrektorowi Departamentu Księgowości składania Ministrowi meldunków wraz z wnioskami o ukaranie winnych.
8. Polecam dyrektorom centralnych zarządów (zarządów) zaznajomienie pracowników centralnych zarządów (zarządów) i kierownictwa przedsiębiorstw z postanowieniami okólnika.
9. Okólnik wchodzi w życie z dniem 1 lipca 1954 r.

Minister R. Piotrowski

87

OKÓLNIK Nr 28

MINISTRA BUDOWNICTWA MIAST I OSIEDLI

z dnia 29 czerwca 1954 r.

w sprawie ochrony lokali uzyskiwanych w ramach uspołecznionego budownictwa

(L. dz. GM/2/9-12/54)

W związku z zarządzeniem Nr 83 Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 kwietnia 1954 r. w sprawie ochrony lokali uzyskiwanych w ramach uspołecznionego budownictwa (Mon. Pol. Nr A-36, poz. 500) oraz w uzupełnieniu zarządzenia Nr 23 Ministra Budownictwa Miast i Osiedli z dnia 1 lutego 1954 r. w sprawie ograniczenia wstępu na budowy i samowolnego

zajmowania mieszkań (Dz. Urz. Min. Bud. M. i O. Nr 3, poz. 15), zarządza się co następuje:

1. Dozorcy nowowznoszonych budynków obowiązani są przeciwdziałać w przypadkach samowolnego zajmowania lokali i zawiadamiać o tym kierowników robót.
2. Kierownicy robót powinni okresowo sprawdzać stan zabezpieczenia nowowznoszonych budynków, do czasu przekazania ich administracji domów.
3. 1) O każdym przypadku samowolnego zajęcia lokalu, kierownik robót powinien, nie później niż w ciągu 24 godzin, zawiadomić:

   a) właściwie terenowe prezydium miejskiej (gminnej) rady narodowej, a w Warszawie i Łodzi — Prezydium Rady Narodowej w m. st. Warszawie i m. Łodzi,
   b) właściwy terenowo organ Milicji Obywatelskiej.

   2) Zawiadomienie należy przesłać za pisemnym dowodem doręczenia.
4. Zawiadomienie skierowane do prezydium rady narodowej (ust. 3 lit. a) powinno zawierać:

   a) szczegółowy opis stanu faktycznego ze wskazaniem o ile jest to możliwe — osób, które dopuściły się samowolnego zajęcia lokalu oraz miejsca ich poprzedniego zamieszkania,
   b) wniosek o natychmiastowe opróżnienie samowolnie zajętego lokalu.
5. Zawiadomienie skierowane do organu Milicji Obywatelskiej powinno zawierać:

   a) szczegółowy opis stanu faktycznego ze wskazaniem — o ile jest to możliwe — osób, które dopuściły się samowolnego zajęcia lokalu oraz miejsca ich poprzedniego zamieszkania,
   b) wniosek o wszczęcie postępowania karnego zarówno w stosunku do osób, które dopuściły się samowolnego zajęcia, jak również w stosunku do osób, które udzieliły im pomocy albo nie dopełniły obowiązku ochrony lokalu samowolnie zajętego.
6. 1) Odpowiedzialność za właściwą ochronę lokali, znajdujących się na placu budowy obciąża generalnego wykonawcę, od chwili przekazania mu placu budowy, do czasu oddania wybudowanych obiektów.

   2) Kierownik robót, działający w imieniu generalnego wykonawcy ponosi odpowiedzialność za niedopełnienie obowiązku zabezpieczenia lokali znajdujących się na placu budowy.
   Odpowiedzialność ponoszą również dozorcy i pracownicy, którym kierownik robót powierzył bezpośrednią ochronę tych lokali, o czym powinni być pouczeni przez kierownika robót.
7. Dyrektorzy zjednoczeń i budowlanych przedsiębiorstw powiatowych obowiązani są zaopatrzyć kierowników robót w tekst zarządzenia Nr 83 Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 kwietnia 1954 r.
8. Centralne zarządy i Zarząd Budowlanych Przedsiębiorstw odpowiedzialne są za przestrzeganie postanowień okólnika.

Minister **R. Piotrowski**

KOMUNIKAT II

Wydane zostały a nie są ogłoszone w Dzienniku Urzędowym następujące akty normatywne:

Zarządzenie Ministra Nr 114

z 4. VI.54 r. L. dz. GM/3/54 w sprawie wykonania zarządzenia Nr 106 Wiceprezesa Rady Ministrów z dnia 4 maja 1954 r. w sprawie zmiany struktury organizacyjnej Ministerstwa Budownictwa Miast i Osiedli.

Zarządzenie Ministra Nr 115

z 5.VI.54 r. L. dz. D. VI/1/8/54 w sprawie konferencji partyjno-ekonomicznych w przedsiębiorstwach.

Zarządzenie Ministra Nr 116

z 7.VI.54 r. L. dz. D.III-W.2-21/54 w sprawie zatrudniania pracowników na terenie m. st. Warszawy.

Zarządzenie Ministra Nr 117

z 31. V.54 r. L. dz. ZZR/Do-1-13-50/54 w sprawie utworzenia Oddziału Zaopatrzenia Robotniczego w Zjednoczeniu Budownictwa Miejskiego Jaworznicko-Oświęcimskie w Krakowie.

Zarządzenie Ministra Nr 119

z 9.VI.54 r. L. dz. D.XIII/3/2136/54 w sprawie zakładowych komisji rozjemczych.

Zarządzenie Ministra Nr 120

z 1.VI.54 r. L. dz. GM/2/4850/54 zmieniające zarządzenie z 19.VII.51 r. w sprawie dostaw robót i usług na rzecz Skarbu Państwa oraz niektórych kategorii osób prawnych (Monitor Polski)

Zarządzenie Ministra Nr 123

z 10.VI.54 r. L. dz. D.1/4/3288/54 w sprawie uzupełnienia problemowego planu pracy resortu za 1954 r.

Zarządzenie Ministra Nr 124

z 11 VI 54 r. L. dz. VI/1/9/54 w sprawie powołania komisji do spraw koordynacji ujednolicenia i uproszczenia dokumentacji pierwotnej budów i metody przygotowania materiałów.

Zarządzenie Ministra Nr 126

z 11 VI 54 r. L. dz. ZZR-DO-1-IV/54 w sprawie sprzedaży ratalnej artykułów w punktach sprzedaży detalicznej oddziałów zaopatrzenia robotniczego.

Zarządzenie Ministra Nr 129

z 16 VI 54 r. L. dz. DVIII/3/2319/54 w sprawie napraw maszyn elektrycznych.

Zarządzenie Ministra Nr 130

z 15 VI 54 r. L. dz. D.I./2/3327/54 w sprawie wprowadzenia wskaźnika przeliczeniowego dla ustalenia wysokości przerobów dla robót kamieniarskich na budowie Pałacu Kultury i Nauki im. Stalina w Warszawie.

Zarządzenie Ministra Nr 131

z 16 VI 54 r. L. dz. D.1/2/1656/54 w sprawie dokonywania zmian w programach produkcji na 1954 r.

Zarządzenie Ministra Nr 132

z 18 VI 54 r. L. dz. WG.1-2960/54 w sprawie częściowej inwentaryzacji majątku w centralnych zarządach i zarządach.

Zarządzenie Ministra Nr 134

z 21 VI 54 r. L. dz. D.II/3/2945/54 w sprawie powołania komisji do stwierdzenia możliwości dotrzymania terminów realizacji II etapu Traktu Starej Warszawy.

Zarządzenie Ministra Nr 136

z 23 VI 54 r. L. dz. D.XIII/3/1460/54 w sprawie wzmocnienia dyscypliny płac w zakresie premiowania pracowników za terminowe i przedterminowe oddanie budowy (obiektu) do użytku.

Zarządzenie Ministra Nr 137

z 23 VI 54 r. L. dz. GM/3/5966/54 w sprawie zniesienia stanowiska Generalnego Pełnomocnika do Spraw Budownictwa mieszkaniowego na Terenie Województwa Stalinogrodzkiego.

Pismo okólne Ministerstwa Nr 46

z 26 V 54 r. L. dz. GM/2/1072/54 w sprawie korespondencji pomiędzy jednostkami Ministerstwa urzędującymi w jednym gmachu.

Pismo okólne Ministerstwa Nr 47

z 28 V 54 r. L. dz. GM/2/54 w sprawie powołania członków Resortowej Komisji Arbitrażowej.

Pismo okólne Ministerstwa Nr 48

z 29 V 54 r. L. dz. D.XIII/3/536/54 w sprawie wzmocnienia dyscypliny płac i polepszenia jakości robót w wykonawstwie budowlano montażowym i instalacyjnym.

Pismo okólne Ministerstwa Nr 50

z 3 VI 54 r. L. dz. D.VII/2/4599/54 w sprawie 3-ciej kwartalnej narady naczelnych inżynierów.

Pismo okólne Ministerstwa Nr 51

z 4 VI 54 r. L. dz. W.G.N./2841/54 w sprawie wykonania nadal przez centralne zarządy niektórych czynności gospodarczo-kasowych.

Pismo okólne Ministerstwa Nr 52

z 9 VI 54 r. L. dz. CZZ/1a/130/16633/54 w sprawie wykonania planu zaopatrzenia w roku 1954.

Pismo okólne Ministerstwa Nr 53

z 12 VI 54 r. L. dz. CZB Proj/2702/54 w sprawie udziału architektów zatrudnionych w biurach projektowych (miastoprojektach) w Krajowej Naradzie Architektów.

Pismo okólne Ministerstwa Nr 54

z 22 VI 54 r. L. dz. CZB.Proj/TT/282/54 w sprawie stosowania przy projektowaniu wytycznych materiałowych w budownictwie miejskim.

Pismo okólne Ministerstwa Nr 55

z 22 VI 54 r. L. dz. GM/3/54 w sprawie wcześniejszego rozpoczynania godzin pracy w lipcu i sierpniu 1954 r. w jednostkach organizacyjnych Ministerstwa które rozpoczynają pracę o godzinie 9-tej.

Pismo okólne Ministerstwa Nr 56

z 23 VI 54 r. L. dz. DI/3388/54 w sprawie opracowania Narodowego Planu Gospodarczego na 1954 r.

Pismo okólne Ministerstwa Nr 57

z 24 VI 54 r. L. dz. CZB Proj/2920/54 w sprawie współpracy Biura Studiów i Projektów Wzorcowych Budownictwa Miejskiego z biurami projektów budownictwa miejskiego.

Redakcja i Administracja: Ministerstwo Budownictwa Miast i Osiedli, Warszawa, Plac Dzierżyńskiego 3/5.

Warunki prenumeraty Dziennika Urzędowego Ministerstwa Budownictwa Miast i Osiedli prenumerata roczna — 36 zł. Cena pojedyńczych egzemplarzy wskazana na każdym egzemplarzu. Wpłacać należy do Narodowego Banku Polskiego V oddział miejski Warszawa, Rachunek Ministerstwa Budownictwa Miast i Osiedli Nr 1529 — 91 — 134 część 6, dział 5, rozdział 17, wpływy z wydawnictw. —

Cena 3 zł 50 gr.

P. W. W. R. N. — Warszawa 1954.
Druk. Akcydens., W-wa, Tamka 3. 3500. Zam. 1453 z dn. 26.VII.54 r. Podpis do druku 6.VIII.54 r., Druk ukończono 11.VIII.54 r. Obj. 1 3/4 ark. druku. Pap. druk. sat. kl. VII, A1/60 g. 5-B-18255.

ODBIORCA: